

Njeriu dhe Mjedis

Cfare eshte Mjedisi?

Ne menyre qe te kuptojme lidhjen ndermjet Njeriut dhe Mjedisit se pari duhet te dime se cfare eshte mjedisi.

Mjedisi apo *ambienti*, është tërësia e rrethanave përreth një organizmi ose grup organizmash, veçanërisht ndërthurja e kushteve të jashtme fizikore, natyrore që veprojnë dhe ndikojnë në rritjen, zhvillimin, dhe mbijetesën e organizmave.

Marredhenia Njeri-Mjedis

Pra duke u bazuar tek perkufizimi I mesiperm qe specia njerezore te vazhdoje te ekzistoje duhet qe ajo te kete nje mjedis te pershtatshem qofte ai natyror apo artificial. Por veprimtarite qe shoqeria njerezore ka ndermarre nuk duken shume premtuese per te miren e planetit rrjedhimisht mjedisit tone dhe vete ekzistences se species sone.

Demet qe Njeriu I ka shkaktuar Mjedisit

Me zhvillim ekonomik erdhi edhe fushata e njeriut kundra natyres ne forma nga me te ndryshmet. Sot per hire te asaj qe ne e quajme ekonomi presim peme, ndotim lumenj, ndotim atmosferen, vrasim njeri-tjetrin me arme nga me te sofistikuaratdhe shpesh pyes veten se ku ndryshon nje terrorist I cili justifikohet se po vret ne emer te zotit nga nje individ apo vend I cili justifikohet se po e shkaterron mjedisin per hir te zhvillimit ekonomik. Konteksti eshte I ndryshem ama qellimi eshte I njejte.

Zjarret e Amazones

Ne Tetor te muajit te kaluar mushkerite e botes “Amazonia” pesoi disa zjarre te cilat dogjen plot 906 mije hectare pyje dhe jo vetem, por zhduken mijera bime dhe vrane mijera kafshe dhe detyruan mijera te tjera se bashku me banore indigjene te zhvendosen. Sipas studimeve eshte vene re se rritja e shpestesise dhe permasave te ketyre zjarreve lidhet me ndryshimet e klimes rrjedhimisht me ngrohjen globale.

Shkretetirizimi I Australise

Si pasoje e thatesirave te tejzgjatura shume fermere Australian jane detyruar sidomos vitet e fundit te mbyllin fermat e tyre pasi toka e tyre po kthehet ne shkretetire duke mos dhene prodhim dhe duke nxitur erozionin. Kulmi I kesaj thatesire erdhi kete vit ku Australia u perfshi nga zjarre massive duke bere deme te parikuperueshme mjedisore dhe ekonomike.

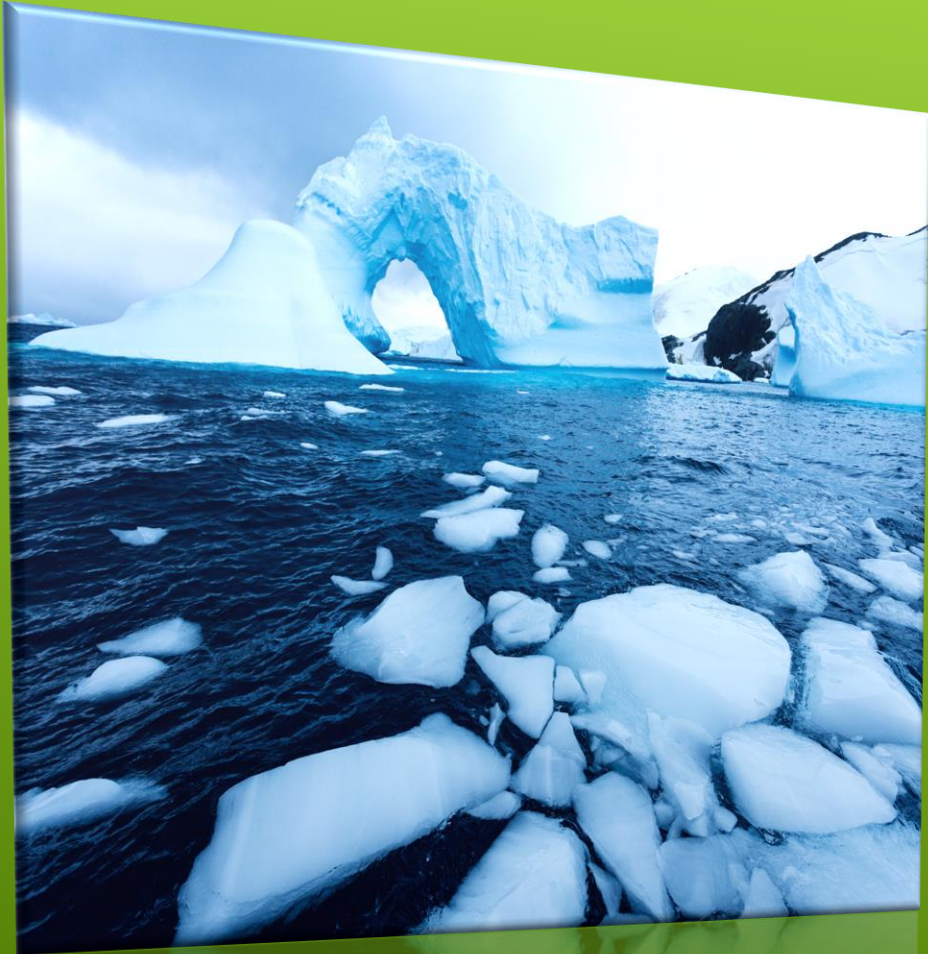
THARJA E TIGRIT DHE EUFRATIT

Bazuar ne nje raportim te kanalit amerikan Vox prurjet e lumit Tiger dhe Euftrat vitet e fundit kane ardhur duke u ulur ne menyre drrastike saqe rrezikojne jeten e tre qyteteve te cilat jane pozicionuar ne afersi te grykederdhjes se ketyre lumenjve, dhe mijera hectare toke bujqesore jane kthyer ne shkretetira. Gjithashtu burimi kryesor I ujit te pijshem per shtetitn Irakian jane keta lumenj. Dhe e gjitha kjo ka ardhur si rezultat I ndertimit te hidrocentraleve dhe devijimit te rrjedhes nga shteti Iranian, Turk dhe ai Sirian.

RRITJA E TEMPERATURES DHE SHKRIRJA E AKUJVE POLARE

Si rezultat I rritjes se nivelit te dyoksidit te karbonit ne atmosphere temperature e Tokes eshte rritur pavaresisht perpjekjeve per te mbajtur rritjen e saj nen 1.5 grade Celsius, dhe ka shkaktuar dhe do te vazhdoj te shkaktoje shkrirje massive te akujve polare. Duke u marre ne konsiderate kjo niveli I ujerave te deteve dhe oqeaneve do te rritet me te pakten 16m, dhe shume vende qe ne I nohim sot d te fundosen nen uje per te mos folur per clirimin e baktereve dhe viruseve qe gjenden te ngrira te cilat mjekesia nuk do te jete ne gjendje ti perballoje.

Zgjidhja

Sigurisht qe ulja e nivelit te CO2 eshte nje domosdoshmeri dhe per te arritur kete duhet te heqim dore nga shrytezimi I hidrokarbureve dhe shpyllezimi. Por ju do te pyesni se si do te jemi ne gjendje te prodhojme energji. Kety hyjne ne loje burimet e riparteritshme, ndertimi I paneleve diellore, mullinjve te eres dhe ndertimi I planifikuar I hidrocentraleve do te prodhoje me teper energji sesa njerezimi konsumon dhe zhvillimet teknologjike ne mekanike dhe robotike bejne te mundur zvendesimin e plote te makinerive dhe objekteve te cilat perdorin hidrokarbure. Gjithashtu rritja e siperfaqeve pyjore do te japi nje ndihmese te madhe ne uljen e CO2. Tek e fundit vazhdimesia e llojit tone varet nga keto vendime qe ne marrim.

PUNOI: ANDRI CEPELE

